Nro. 194.

DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW W LWOWIE.

Dnia 26go Sierpnia 1795.

Gazety.

FRANCYA.

Na Seſſyi Konwencyi dnia 29. Lipca weſzły wſzyſtkie członki Deputacyi Ocalenia do Sali i *Treilhard* wſtąpiwſzy na Katedrę czytał rapport Jenerała *Moncey* Kommenderuiącego w *Hiſzpanii*, w którym donoſi o zwycięztwie pod *Vittoria*, i o opanowaniu miaſta tego. Na to gdy Konwencya dekretowała: *że Armia* Za-

chodnio - Pyreneyſka nieprzeſtaie zaſługiwać ſię u oyczyzny, mówił daley *Treilbard* :

„ Nie tylko winna Rzplita wdzięczność walecznym Rycerzom wolności za pokonanie naſzych nieprzyiaciół i za wſpaniałe zwycięztwo nad niemi, lecz oraz za pokóy, który ieſt nayſłodſzą nadgrodą ſamego zwycięztwa. Już Traktat z Królem Hiſzpańſkim zawarty w *Bazylei* zoſtał. (Cała Konwencya powitała z pełnym Entuzyazmem ukontentowania, i ze wſzech ſtron ſali rozlegały ſię nayżywſze oklaſki radości i wołania brawo! brawo! Potém czytał)

Traktat pokoiu między Rzecząpoſpolitą Francuzką i Królem Jegomością Katolickim.

Rzplita Francuzka, i Król Jmć Hiſzpańſki równie maiąc chęć zakończenia woiennych nieſzczęśliwości, przez które dwa Państwa dotąd rozróżnione były, a zupełnie o tém przekonani, iż między obiema Narodami zobopolne intereſſa doradzaią powrót wzaiemney przyiaźni i dobrego porozumienia : pragną przez

trwa-

trwały pokóy ugruntować dobrą harmonię, która od niemałego czasu fundamentem stosunków między obu kraiami była, przeto wyznaczyły te Mocarstwa do negocyacyi tak ważney, to iest

Rzeczpospolita Francuzka

Obywatela *Barthelemy* swego Ambassadora w Szwaycaryi,

a Król Jmć Katolicki

swego Ministra Pełnomocnego i Posła extraordynaryinego przy Królu Jmci i Rzplitey Polskiey, *Don Domingo d'Iriarte* Kawalera Orderu Królewskiego Karola III. &c.

Którzy wymieniwszy swe pełnomocnictwa, postanowili następuiące Artykuły:

Artykuł I. Będzie pokoy, przyiaźń i dobre porozumienie między Rzecząpospolitą Francuzką i Królem Hiszpańskim.

Art. II. A zatym wszelkie nieprzyiacielskie kroki między obiema umawiaiącemi się Państwy zaprzestaną od czasu ratyfikacyi teraźnieyszego Traktatu, i żadna z tych Potencyów od tey samey pory przeciwko drugiey, w iakimkolwiek tytułem, żadnych posiłków, ani kontyngensów bądź w ludziach, bądź w koniach,

ży-

żywności, pieniądzach, ammunicyi woienney i okrętach, albo iakichkolwiek innych pomocach, dodawać nie będzie.

Art. III. Zadne z Mocarſtw kontraktuiących nie będzie mogło dozwolić przyścia przez ſwoią ziemię armiom nieprzyiacielſkim przeciwko drugiey Potencyi woiuiącym.

Art. IV. Rzeczpoſpolita Francuzka przywraca Królowi Hiſzpańſkiemu wſzyſtkie nabytki, które orężem pod czas teraźnieyſzey woyny otrzymała. A zatem Rzeczpoſpolita Francuzka fortece i kraie wzięte nazad Hiſzpanii odda w 15. dni po podpiſanay ratyfikacyi tego Traktatu.

Art. V. Fortece uzbroione, o których wzmianka w poprzedzaiącym ieſt artykule, przywrócone będą Hiſzpanii z armatami, ammunicyą woienną, i wſzełkiemi rekwizytami do tychże ſortec należącemi, które ſię w nich znaydą, czaſu podpiſania teraźnieyſzego Traktatu.

Art. VI. Kontrybucye, liwerunki, furaże, i inne nakłady, tudzież przyſtawowania wſzelkich potrzeb woiennych, we dwa tygodnie po podpiſaniu tego traktatu, zupełnie uſtaną. Wſzyſtkie zaległości do tego czaſu należące, równie iako wydane karty i obietnice, żadnego

nie

nie będą miały waloru. Coby zaś wzięte było, lub nadebrane po tém terminie, zaraz będzie dobrowolnie wrócone, lub gotowemi zapłacone ma bydź pieniądźmi.

Art. VII Niezwłocznie będą nominowani z iedney i z drugiey ſtrony Kommiſſarze, aby poſpieſzyli zakonczenie traktatu granicznego, czyli demarkacyi między obiema Potencyami. Ci zaś Kommiſſarze dla umorzenia zobopolnych kłotni ieſzcze przed zaczęciem teraźnieyſzey woyny praktykowanych, wezmą ile możności za fundament granicznego traktatu ſame wierzchołki gór, które ſprawuią wylew rzek do Francyi i Hiſzpanii płynących.

Art. VIII. Zacząwſzy od daty w mieſiąc po podpiſie ratyfikacyi tego traktatu, żadna z Potencyów kontraktuiących nie będzie mogła na ſwych granicach mieć większey liczby woyſka, iak zwyczay był tamże przed zaczęciem teraźnieyſzey woyny utrzymywać.

Art. IX W zamianę zdobyczy (o których w 4. Artykule) tak ſamemu Królowi Jmci Hiſzpańſkiemu, iako i Sukceſſoróm iego przywróconych, uſtępuie, i z całą własnością oddaie Rzeczypoſpolitey

litey Francuzkiey całą ową część, która do Hiszpanii dawniey należała Wyspy *St. Domingo* między Antylami sytuowaney (*).

W mie-

(*) *Wyspa naybogatsza z Antyllów, leżąca w Ameryce, ma około* 160. *mil długości, do* 50. *w szerz, a* 350. *do koła, nierachuiąc zakrętów nadbrzeżnych.* Columbus *Genueńczyk, który* 5. *lat pierwey nim* Wespucyusz *przybił się do Ameryki, odkrył tę Wyspę Roku* 1492. *dnia* 6. *Decembra, i nazwał ią* Hiszpaniola. *Zwała się przedtém* Hoyti. *A gdy w krótce założone Miasto zostało* St. Domingo, *nazwana iest cała Wyspa tymże imieniem. Kruszce złote naypięknieysze są i nayobfitsze na tey Wyspie. Francuzi posiadali dotąd część wschodnią tey Wyspy, i mieli stołeczne* Cap François, *a Hiszpani zachodnią, którey Miasto stołeczne nazwane* St. Domingo *ma port wygodny i Arcy-Biskupa. Ten iest Prymasem Indyi zachodnich. Leży* St. Domingo *nad rzeką* Lozama *i równiną, która się na* 30. *mil wzdłuż, a na* 8. *mil w szerz rościągga.*

W mieśiąc po doszłey wiadomości na tey Wyspie o podpisaney teraźnieyszego traktatu ratyfikacyi, woyska Hiszpańskie gotowe będą zaraz wyniść z fortec i wszelkich stanowisk od siebie zaiętych, aby oddały w ręce Rzeczypospolitey Francuzkiey w tym punkcie, skoro się te okazą dla obięcia w swą possessye.

Fortece, mosty, i wszelkie stanowiska, o których iest wyżey wzmianka, oddane będą Rzeczypospolitey Francuzkiey z armatami, ammunicyą woienną, i wszelkiemi effektami do obrony tych mieysc potrzebnemi, które pod ów czas znaydą się na tey wyspie, gdy o tym traktacie do *St. Domingo* wiadomość doydzie. Mieszkańcy z części Hiszpańskiey Wyspy *St. Domingo*, którzy dla przyczyn interessu, lub innych, zechcą przenieść się do Possessyi Króla Jmci Katolickiego, będą mogli to uczynić w przeciągu roku iednego, rachuiąc od daty teraźnieyszego traktatu.

Obu Narodów Jenerałowie i Kommendanci umowią się względem sposobów, iakie maią przedsięwziąć do uskutecznienia tego artykułu.

Art. X. Pozwolono będzie osobóm obydwóch Narodów zniesienie aresztu na sprzę-

ſprzęty, dochody, i dobra iakiegokolwiek bądź rodzaiu wzięte w ſekweſtr, lub ſkonfiſkowane z przyczyny woyny toczoney między Rzecząpoſpolitą Francuzką i Królem Jmcią Katolickim, także uczyniona będzie prędka ſprawiedliwość względem Kredytorów partykularnych, i długów, które oſoby prywatne będą miały w obu Państwach ninieyſzy traktat zawieraiących.

Art. XI. Nim uczyniony będzie nowy traktat handlowny między kontraktuiącemi na wzaiem ſtronami, wſzyſtkie przywrócone będą kommunikacye i wzaiemności do handlu ściągaiące ſię między Francyą i Hiſzpanią w tem ſtopniu, iakie były przed zaczęciem teraźnieyſzey woyny.

Wolno będzie każdemu Negocyantowi Francuzkiemu wrócić ſię do Hiſzpanii, i tam dawne uſtanowienia kommercyalne przedſięwziąć lub nowe roſpocząć, podług przyzwoitych prawideł, zawſze ſię iednak ſtoſuiąc, iako inni wſzyſtcy mieſzkańcy do praw i zwyczaiów kraiu tamecznego.

Reſzta w Dodatku.

(z *Dodatkiem.*)